

2017/115

ONTVANGEN 14 FEB. 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion Hogescholen
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 70.000
7500 KB ENSCHEDE

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **09 FEB. 2018**
Betreft Besluit macrodoelmatigheidsaanvraag nevenvestiging hbo Ad
Officemanagement

Onze referentie
1318061

Uw brief van
08 december 2017

Uw referentie
2017002839

Bijlagen
1

Geacht College,

Met uw brief van 8 december 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 14 december 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de Associate degree-opleiding Officemanagement tevens als bekostigde opleiding (deeltijd) te verzorgen in Deventer. De opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel Economie en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 24 januari 2018, kenmerk 2017/115, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de Associate degree-opleiding Officemanagement tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Deventer.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

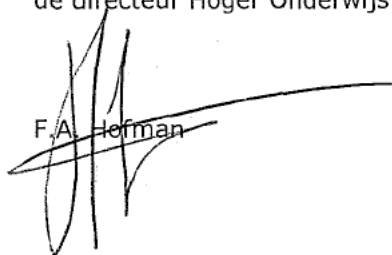
Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan het vereiste van artikel 15, eerste lid, criterium a en b, van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Onze referentie
1318061

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Ingrid van Engelshoven
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F. A. Hofman

CDHO

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

datum 24 januari 2018
Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag van Saxion Hogescholen voor een nevenvestiging van de Ad Officemanagement in Deventer.

onderwerp
advies nevenvestiging
deeltijd
hbo Ad Officemanagement
Saxion Hogescholen
Deventer

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2017/115

bijlage
advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 14 december 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Saxion Hogescholen om de hbo Ad Officemanagement als nevenvestiging in Deventer te verzorgen (brief van 8 december 2017 met kenmerk 2017002839). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
24 januari 2018

onderwerp
Nevenvestiging
deeltijd
hbo Ad
Officemanagement
Saxion Hogescholen
Deventer

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Saxion Hogescholen om de hbo Ad Officemanagement als nevenvestiging in Deventer te verzorgen.

ons kenmerk
2017/115

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlage
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de Ad Officemanagement in Deventer verzorgen. Deze aanvraag is tegelijk ingediend met de aanvraag voor een hoofdvestiging van deze opleiding in Enschede. Het gaat om een Nederlandstalige Ad in het Croho onderdeel Economie. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijd aangeboden.

De officemanager leert trends en ontwikkelingen in de beroepspraktijk en de branche te vertalen en te communiceren naar haar eigen rol in het team, de kwaliteit van het werk (effectiviteit en efficiency) te verbeteren en aan te sturen op veranderingen en (technische) innovaties.

De opleiding is toegankelijk voor werkenden binnen secretariële, ondersteunende en leidinggevende functies met een mbo-4 of havo diploma en enkele jaren werkervaring. Aanvrager stelt geen werkplekeis, maar elke student dient wel over een relevante praktijkomgeving te beschikken die geschikt is om op hbo-niveau beroepsproducten te kunnen ontwikkelen. De passende functies bij deze opleiding zijn: directiesecretaresse, ondersteunend medewerker kwaliteitszorg, projectcoördinator, procescoördinator, (ambtelijk) secretaris, hoofd secretariaat en teamleider supportafdeling.

Aanvrager doet een beroep op criteria a en b in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

pagina 2 van 8 **Motivering**

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de Ad Officemanagement aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte doet aanvrager een beroep op het advies Differentiëren in drievoud van de commissie Veerman uit 2010, de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek De Waarde(n) van weten 2015-2025 van het Ministerie van OCW, de Strategische visie #hbo2025: Wendbaar & Weerbaar van de Vereniging Hogescholen (19 mei 2015), de Kamerbrief Inwerkingtreding Wet Invoering Associate degree-onderwijs van 6 oktober 2017 en de Monitor uitrol associate degree van SEO 2015 in opdracht van OCW. In de Strategische Agenda van OCW is opgenomen dat een groter aanbod van Ad's de deelname van volwassenen aan het hoger onderwijs kan vergroten. De Monitor uitrol associate degrees die SEO in 2015 voor OCW heeft uitgevoerd heeft mede ten grondslag gelegen aan het Ad-beleid van het Ministerie zoals dat is weergegeven in de Strategische Agenda 2015-2025. De brief van de Minister van OCW van 6 oktober 2017 aan de Tweede Kamer geeft de Ad een zelfstandige positie binnen het hoger onderwijsaanbod. Op grond van de Strategische Agenda van OCW, de Monitor associate degrees van SEO en de brief van de Minister van OCW van 6 oktober 2017 acht de commissie aangetoond dat de Ad Officemanagement aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte heeft aanvrager een arbeidsmarktonderzoek uit laten voeren door EXPHO en Tien organisatieadvies. Daarnaast heeft aanvrager verwezen naar onderzoeken van o.a. het ROA (De Arbeidsmarkt naar Opleiding en Beroep tot 2020), UWV (Factsheet Administratieve beroepen 2017, Regio in Beeld 2017 Midden-Gelderland, Regio in Beeld 2017 Foodvalley, Regio in Beeld 2016 Twente), UWV/ECABO (Arbeidsmarktbeschrijving Administratieve beroepen, 6 maart 2015), ING (Regiovisie Oost-Nederland april 2017), Marktbewerkingsplan Regionale werkgeversdienstverlening Stedendriehoek & Noord-Veluwe 2017, Onderwijs en arbeidsmarkt in cijfers, provincie Gelderland juli 2016 en Adecco: De transformatie van het secretariaat (2016). Het onderzoek van ECABO naar de secretariële beroepen uit maart 2014 is door de commissie buiten beschouwing gelaten omdat dit geen recent onderzoek betreft.

Aanvrager doet een beroep op de ROA cijfers voor de periode 2015-2020 en heeft per bedrijfssector en per beroepsklasse getracht het aantal banen in de periode 2015-2020 getracht te berekenen. Omdat het ROA inmiddels de cijfers voor de periode 2017-2022 heeft gepubliceerd is de commissie bij haar beoordeling uitgegaan van de meest recente ROA-cijfers en het daarbij horende rapport ROA, de arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022 (hierna: ROA tot 2022).

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 3 van 8

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 4 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
mbo 4 secretariaat	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		1800	1	0,4	erg laag
mbo 4 secretariaat	verwachte vervangingsvraag tot 2022		21500	16	2,6	gemiddeld
mbo 4 secretariaat	verwachte baanopeningen tot 2022		24900	19	2,3	laag
mbo 4 secretariaat	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		22100	17	2,7	laag
mbo 4 secretariaat	ITXP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1,06				vrijwel geen
mbo 4 secretariaat	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1,06				matig
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		6600	1	0,7	laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte vervangingsvraag tot 2022		20300	10	1,5	laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte baanopeningen tot 2022		26900	14	2,1	erg laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		42300	20	3,1	gemiddeld
hbo bedrijfskunde en hrm	ITXP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1,1				vrijwel geen
hbo bedrijfskunde en hrm	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1,1				matig

Bron: ROA AIS, geraadpleegd op 21-12-2017

ROA deelt de Ad Officemanagement in bij het opleidingstype hbo bedrijfskunde en hrm. Voor dit opleidingstype verwacht het ROA dat het aantal baanopeningen tot 2022 erg laag zal zijn. De uitstroom van schoolverlaters is veel groter dan het aantal baanopeningen. Er worden voor het mbo als het hbo vrijwel geen knelpunten verwacht voor de personeelsvoorziening tot 2022. De toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden mbo en hbo wordt door het ROA als 'matig' bestempeld.

Aanvrager heeft ook gegevens per beroepsgroep overgelegd. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de beroepsgroep receptionisten en telefonisten door de commissie buiten beschouwing is gelaten omdat het hier niet gaat om banen op mbo/hbo c.q. hbo niveau.

De relevante gegevens per beroepsgroep zijn volgens het ROA als volgt:

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Secretarissen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		7400	15	2,6	erg laag
Secretarissen	verwachte vervangingsvraag tot 2022		13500	16	1	hoog
Secretarissen	verwachte baanopeningen tot 2022		13300	15	1	gemiddeld
Secretarissen	ITA toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2022	0,94				geen
Directiesecretarissen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		0	0	0	laag
Directiesecretarissen	verwachte vervangingsvraag tot 2022		16000	14	2,1	gemiddeld
Directiesecretarissen	verwachte baanopeningen tot 2022		16000	14	2,1	laag
Directiesecretarissen	ITA toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2022	0,93				geen

Bron: ROA AIS, geraadpleegd op 21-12-2017

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 4 van 8 Voor beide beroepsgroepen worden geen knelpunten in de personeelsvoorziening verwacht. Voor secretaresses verwacht het ROA een negatieve uitbreidingsvraag van -2,6% per jaar (ROA tot 2022, p. 30). De verwachte vraag naar extra directiesecretaresses ten opzichte van twee jaar geleden (ROA, tot 2020) valt terug naar 0% per jaar (ROA, tot 2022, p. 30). ROA geeft aan dat de neerwaartse trend in het secretaresseberoep wellicht is ingegeven door automatisering (ROA, tot 2022, p. 30). Het aantal baanopeningen voor directiesecretaresses is ten opzichte van de arbeidsmarktprognoses van het ROA tot 2020 afgenomen van 3,9% per jaar (prognose tot 2020) naar 2,3% per jaar (prognose tot 2020).

Aanvrager geeft op basis van de arbeidsmarktbeschrijving administratieve beroepen van UWV (2015) aan dat de kansen op werk voor mbo-gediplomeerden niet gunstig zijn en dat velen kiezen voor een vervolgopleiding. Uit het rapport blijkt dat de beroepen secretaresse (algemeen, juridisch, internationaal) en project-assistent op mbo niveau in 2014 overschotberoepen waren (p. 42). Dat geldt eveneens voor hoofd administratie/secretariaat op hoger niveau (p. 42). De kansen op werk voor secretaresses, directiesecretaresses/ managementassistenten werden in dit rapport uit 2015 als 'matig' bestempeld. Uit de recentere UWV factsheet 2017 administratieve beroepen blijkt dat de werkgelegenheid voor secretaresses (lager/middelbaar niveau) in de periode 2013-2016 is afgenomen met 19% (p. 2). Voor directiesecretaresses (middelbaar/hoger niveau) is deze gelijk gebleven (0%). De factsheet beschrijft onder het kopje trends, kansen en bedreigingen de veranderende rol van de secretaresse (p. 3). Het gaat hierbij om verbreding van takenpakket met werkzaamheden op het gebied van HRM, eventmanagement of financiën. De secretaresse is proactief, een verbinder binnen de organisatie. De medewerker moet beschikken over de juiste digitale vaardigheden en moet steeds vaker verschillende talen spreken. Adecco gaat in De transformatie van het secretariaat (2016) in op de veranderingen in het secretaresseberoep (assistent), de omgeving van de assistent en de veranderende competenties. Adecco ziet een trend naar outsourcing van ondersteunende werkzaamheden, waar zowel secretaresses als managers zich op moeten voorbereiden.

EXPHO & Tien Organisatieadvies hebben 12 personen van verschillende organisaties geïnterviewd, waarvan 8 werkgevers, 2 uitzendbureaus en 2 brancheverenigingen. 2 van de bijgevoegde onderzoeken hebben primair betrekking op de Ad Coachen en Leidinggeven, dus zijn voor deze aanvraag minder relevant. De respondenten is gevraagd of zij de beschreven ontwikkelingen in het vakgebied herkennen en of zij verwachten hun huidige medewerkers te scholen door hen in de gelegenheid te stellen deze Ad te volgen. Uit de uitgeschreven reacties blijkt dat de respondenten de vakinhoudelijke ontwikkelingen herkennen. Twee respondenten zijn voorstander van een voltijdvariant maar niet van een deeltijdvariant. Bij twee andere respondenten is dit andersom. 1 respondent twijfelt over het nut van een deeltijdvariant en twee respondenten pleiten zowel voor een voltijd- als een deeltijdvariant. Slechts twee respondenten geven aan dat er behoefte zou zijn aan in totaal ca. 7 Ad opgeleide Officemanagers binnen hun eigen organisatie. De commissie is van mening dat op grond van deze 10 interviews enige behoefte aan opscholing blijkt, maar dat hieruit geen duidelijke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van een Ad Officemanagement kan worden afgeleid.

pagina 5 van 8

Uit de voornoemde bronnen komt een negatief beeld naar voren van de behoefte op de landelijke arbeidsmarkt aan secretaresses en directiesecretaresses. De regionale rapportages die aanvrager heeft aangeleverd bevatten geen specifieke informatie over de arbeidsmarktbehoefte aan Ad'ers Officemanagement.

Uit ING, Regiovisie Oost-Nederland 2017 blijkt dat sprake is van een economische groei in de regio in 2017 van 2,4%, iets boven het landelijk gemiddelde. In de Stedendriehoek en Noord Veluwe ontstonden in 2015-2016 ca. 27.000 vacatures, met name in de sectoren zorg & welzijn en detailhandel. In de Stedendriehoek verwachten werkgevers met name problemen met het aantrekken van het juiste personeel in de techniek, bouw, ICT. Officemanagementfuncties worden niet genoemd (Marktbewerkingsplan Regionale werkgeversdienstverlening Stedendriehoek & Noord-Veluwe 2017).

Uit Onderwijs en arbeidsmarkt en Cijfers van de Provincie Gelderland juli 2016 blijkt dat de verwachte banengroei in Gelderland een fractie hoger ligt dan in de rest van Nederland (p. 3).

Uit UWV Regio in beeld 2017, regio Food Valley blijkt dat secretaresses een slechte concurrentiepositie hebben (p. 18). Directiesecretaresses beschikken over een gemiddelde concurrentiepositie in deze regio (p. 18).

Uit UWV Regio in Beeld 2017 Regio Midden-Gelderland, blijkt dat zowel secretaresses als directiesecretaresses een slechte concurrentiepositie hebben (p. 18). De commissie constateert dat de regionale arbeidsmarktbehoefte niet in positieve zin afwijkt van de landelijke arbeidsmarktbehoefte.

De commissie concludeert dat de Ad Officemanagement aansluit op een maatschappelijke behoefte. De arbeidsmarktbehoefte is niet aangetoond. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub b Beleidsregel

Aanvrager betoogt dat de opleiding aansluit op de pilot Flexibilisering deeltijdonderwijs en het experiment vraagfinanciering van het departement van OCW. Bij de beoordeling van criterium c gaat het echter om de zwaartepunten die met de Minister zijn overeengekomen in het kader van de prestatieafspraken. In dat kader had aanvrager gekozen voor het zwaartepunt High Tech Systemen en Materialen. De voorgenomen Ad Officemanagement sluit niet aan op dit zwaartepunt. Aangezien de opleiding niet aansluit op de prestatieafspraken dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Vanaf 14 december 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Saxion hogescholen om de hbo Ad Officemanagement in Deventer aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De commissie heeft geen zienswijzen naar aanleiding van de publicatie van deze aanvraag ontvangen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in de verwante onbekostigde opleidingen van Hogeschool Schoevers en de LOI is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen.

pagina 6 van 8 **Eerstejaars instroom Ad Officemanagement
 bekostigd**

			2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Windesheim	Almere	vt				20	43
Hogeschool Rotterdam	Rotterdam	vt+dt	156	240	236	233	245
Totaal			156	240	236	253	288

Bron: Criho

De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod is de afgelopen jaren gegroeid.

Aanvrager heeft een instroomonderzoek laten uitvoeren onder 166 potentiële studenten. 2% van de respondenten heeft aangegeven deze Ad zeker te willen gaan volgen, 50% van de respondenten heeft aangegeven deze Ad misschien te willen gaan volgen. De prognose van de jaarlijkse instroom resulteert in een schatting van ruim 60 studenten per jaar, waarvan 37 studenten per jaar in Deventer. Deze verwachting is realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte, dan is de commissie van mening dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien geen ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Gelet op de slechte arbeidsmarktverwachtingen voor secretaresses en directiesecretaresses is de commissie van mening dat op dit moment het bestaande aanbod volstaat om in de landelijke behoefte te voorzien.

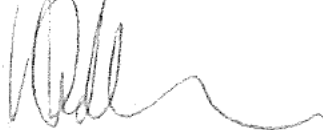
Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. De Ad wordt vormgegeven binnen de Saxion Parttime School (hierna: SPS), waar Saxion alle bestaande en nieuwe Ad opleidingen onderbrengt. De docenten van de opleiding zijn docenten van de academies, voltijdopleidingen en van samenwerkende ROC's. SPS werkt als een coöperatie met alle bestaande academies van de hogeschool. Een aantal lectoraten is betrokken bij het onderwijs en er zijn relaties met professionals uit de beroepspraktijk. De commissie is van mening dat de inbedding in de regionale kennisinfrastructuur is aangetoond.

Vestiging van de opleiding in Deventer heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de opleiding tevens in Deventer te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 15 van de Beleidsregel.

pagina 7 van 8 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Aan de hand van de criteria genoemd in artikel 15 eerste lid in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 worden voornemens tot het vestigen van (een deel van) een opleiding in een andere gemeente beoordeeld op doelmatigheid.

De nevenvestigingsplaats van een opleiding kan alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria in art. 15 lid 1 sub a en art. 15 lid 1 sub b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.